

Scénář k rozhlasové reportáži příběhu

pana Jiřího Holíka

Zpracovaly: Monika Krebsová, Tina Pangráčová, Pavlína Smazalová, Barbora Lišková, Kateřina Vaculová, žákyně 8. třídy ZŠ E. Rošického 2, Jihlava, pod vedením paní učitelky Jiřiny Nápravníkové.

Dne 21. března 2016 jsme se setkaly s panem Jiřím Holíkem, který se narodil 9. července 1944 v Havlíčkově, dříve Německém Brodě. Dětství prožil nejen zde, ale i u svých prarodičů ve Vršovicích. O svých rodičích tvrdí, že to byla nešťastná generace.

„Oni se narodili těsně když se rozpadlo Rakousko-Uhersko, ve dvaadvacátém. A když byli v tom nádherném mladém věku osmnácti let, tak přišli Němci. Byla válka a to je vždycky malér.“

Říká o sobě, že je válečné dítě. Válka ovlivnila hlavně život rodičů, kteří měli pronajaté řeznictví. Uživít celou rodinu nebylo vůbec jednoduché. Po válce se řeznictví stalo vyhlášené v dalekém okolí a pan Holík plánoval otevřít vlastní podnik. Nástup komunismu ho ale připravil o všechny naděje.

„V padesátých letech to tátovi sebrali. Táta chtěl podnikat a dál to rozvíjet a oni přišli: Ne, musíte do dolů! A přitom byl jenom pronájemce té živnosti. No prostě do dolů a on řekl, že do dolů nepůjde, že má tady dva kluky, kterým se chce věnovat a... tak šel do cihelny.“

Maminka onemocněla tuberkulózou. O Jiřího a staršího bratra Jaroslava se starali prarodiče společně s tatínkem.

Na padesátá léta má pan Holík vzpomínky především díky častým návštěvám přátel tatínka, kteří stejně jako on věřili, že komunismus dlouho nevydrží. V kuchyni u Holíků se vedly vášnivé debaty o politice.

„Hele Jardo, do roka ti říkám, to prdne. To jako myslel ten režim.“

Při těchto debatách zažívala krušné chvíle paní Holíková.

„Pouštěli jsme si Svobodnou Evropu a maminka musela chodit zavírat okna, aby to někdo neslyšel.“

Pan Holík měl o dva roky staršího bratra Jaroslava. Oba se později vydali stejnou hokejovou cestou. O bratrovi prohlašuje, že to byl rozený vůdce, nejen v dětství, ale i později.

„Když se v zimě šlo bruslit, no tak jsem byl malej a tak brácha musel mě vítz a zavazovat mi tkaničky a to bylo hrozný. Mami, já už tam s ním nejdu, já mu furt musím vázat tkaničky, já musím tohle a vysmrkat ho, vyčůrat ho nechat! Prostě odmítal to... a odmalička takhle. Byl prostě starší brácha.“

Tatínek je v jejich sportovní kariéře vždy podporoval, ale také jim nikdy neodpustil žádný trénink.

Na hokejové začátky v Brodě pan Holík dodnes nejraději vzpomíná.

„Jiskra se jmenoval, Jiskra Havlíčkův Brod. Novináři se ptají na naše nejlepší kariérní úspěchy. Tak říkám, když my jsme vyhráli Přeborníka republiky jako Broďáci. Tak na to rád vzpomínám.“

Hokej, škola, hokej, v létě pro změnu fotbal. Školní léta velice rychle uběhla a z pana Holíka se stal student. Společně s Jaroslavem studoval jedenáctiletku a díky bratrovým průsvihům maminka musela často do školy na kobereček.

Na fakultu tělesné výchovy a sportu se dostal až napodruhé. Roční „úděsná“ brigáda v Motorpalu. Pak se mu ale splnil sen. Vysoká škola a možnost hrát za Spartu. Jenomže přišla další komplikace. Bratr, který hrál za Duklu Jihlava si zlomil nohu a tatínek rozhodl, že se Jiří musí vrátit.

„Řekl: Hele, mladej! Já jsem tenkrát už hrál za Spartu, to byl tenkrát veleklub. No, mně se moc nechtělo, ale táta se s námi prostě nemazlil. Nekecej, tam musíš jít pomoci bráchovi. A tak jsem šel.“

O kariéru Jiřího Holíka se zasloužilo mimo jiné i jeho štěstí na trenéry. Už v devatenácti letech si ho vyhlédl trenér národního mužstva, a tak se Jiří dostal do reprezentace, kde zůstal 15 let.

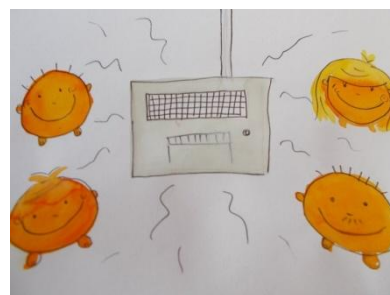
„Za našich časů byl vrchol kariéry dostat se do národního mužstva a pak s ním něco uhrát.“

Přišel rok 1968 a s ním obrovské naděje.

„Pro naši generaci šedesátajosmej, kdyby dopadl taky nějak, jak to chtěli tenkrát, tak by to byla paráda. Osmašedesátěj, to pro nás byla taková velká naděje

21.srpen 1968. Obrovská rána pro celé Československo. Od severních hranic se k nám hnaly tanky, začala sovětská okupace. Podle slov pana Holíka se najednou všechno umrtvilo, obnovila se tvrdá cenzura a naděje se rozplynuly.

„My jsme byli s Duklou v západním, tenkrát bylo západní Německo. A vím, že si tam někdo koupil tranzistůvák. Ráno to pustil a potom jsme slyšeli, že je Československo okupovaný. Že jsou tady Rusáci. Tak jsme zůstali štajf z toho. Jsme z toho samozřejmě byli vyvalení.“

Pro celé hokejové mužstvo v tu chvíli vyvstala důležitá otázka. Zůstat, nebo se vrátit? V té době už mnoho z nich mělo rodiny a i Jiří měl už před svatbou.

„Tak seděli jsme tady před Vídní, před hranicemi na kládách. A teď jestli pojedeme domů, nebo nepojedeme. Ale všichni jsme přijeli.“

O rok později se naskytla příležitost postavit se sovětským okupantům. Tato možnost přišla na hokejovém mistrovství světa ve Stockholmu.

„No jo, tak v té době to jsme na ně byli vybroušení. V podstatě hokej, to bylo jenom porazit Rusáky. To v tom národě bylo. ... tenkrát porazit Rusáky a mohli jsme prohrát, já nevím, s kýmkoli.“

Československému týmu ale případnou pomstu ztěžoval fakt, že sovětská sborná byla vynikající. Rusáci byli tehdy téměř neporazitelní soupeři.

V jejich skupině se na tomto mistrovství zkoušel nový herní systém, který se ale neuchytil. Týmy proti sobě nastoupily jednou a poté podruhé v odvetě. Československu se tak naskytl rovnou dvě šance na odplatu. **2:0 a 4:3. Senzace!**

„...pamatuju si, že jsme přiletěli a letiště bylo plný lidí. ....Nevadí, že není zlato, ty dva pátky stály za to.

Obrovská euforie ... Táta mi pak volal: Člověče, oni chtějí, abych byl starosta!“

Na hokejové zápasy, které měly výrazný politický podtext se, díval snad každý. I ten, kdo hokej nikdy předtím nesledoval.

„Dát Rusákům, jak my jsme říkali, dát jim na prdel. To prostě ty lidi chtěli, abychom je... to byla taková obrovská motivace.“

Aby posílili protest proti Sovětům, přišel Jaroslav Holík s nápadem přelepit černou smuteční páskou rudé pěticípé hvězdy, znaky komunismu.

„No samozřejmě, průser. ... Napřed si toho nikdo nevšímal jako, ale až když jsme přijeli, no tak někde byly fotky v novinách. ... ale trenéři říkali: No oni je měli roztržený, ten znak, tak to museli, aby to drželo.“

Rok 1969 - podařilo se porazit Rusáky, oba bratři jim vstřelili gól. Tyto úspěchy završila svatba s krásnou zdravotní sestřičkou Maruškou.

Získal titul mistra republiky, mistra světa, ale osobně za svůj velký úspěch považuje štěstí v rodině. Narození dcery Simony a syna Jiřího bylo pro něj jako pro každého otce, něco úžasného a nepopsatelného.

Hokej a rodina byly jeho priority. Tatínek oba bratry přivedl ke sportu s myšlenkou, že sport jde mimo politiku a pomůže jim se prosadit. Bylo to moudré rozhodnutí.

Paradoxně také za své úspěch vděčí komunistům. Kdyby tatínek nepřišel o řeznictví, bylo velice pravděpodobné, že by se stal pokračovatelem rodinné tradice.

Politické pronásledování, nespravedlnost, to pan Holík na minulém režimu odsuzuje. Ale na straně druhé podle něj lidé drželi více při sobě, život byl klidnější, všichni měli práci. On sám, aby nebyl příživník, působil po ukončení aktivní kariéry jako učitel na základní škole.

Pak přišla Sametová revoluce. V roce 1989 konečně padl komunismus, konečně „to prdlo,“ jak předpovídal právník Horníček a všem se otevřely cesty do světa. Přišla vytoužená svoboda, kterou pan Holík vítal hlavně kvůli dětem. Dcera po tomto roce odešla studovat do Ameriky. Dnes žije a pracuje, stejně jako její bratr, v Praze. Má jednu dceru a pan Holík věří, že se brzy také dočká pokračovatele rodu Holíků. Jeho bratr, také

nezapomenutelný hokejista, ale bohužel loni nedokázal dovést do vítězného konce svůj osobní zápas se zákeřnou nemocí.

Jiří loni oslavil 70 let života a nás zajímalo jeho životní krédo.

„Životní krédo? Já jsem pohodář na rozdíl od svého bráchy, to byl rebel, ten se furt s někým hádal, třeba s tátou se hádal, když pak byli jako dospělí. A táta mu vždycky říkal: Hele, až ti bude šedesát a budeš mistr světa, tak můžeš teprve něco kecat! Tak já jsem pohodář... Žít a nechat žít, bych tak řekl.“